

Mètodes i Fonts d'Investigació en Comunicació

Codi: 105014

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501928 Comunicació Audiovisual	OB	1	1

Professor/a de contacte

Nom: Amparo Huertas Bailén

Correu electrònic: Amparo.Huertas@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cap prerequisit

Objectius

L'objectiu de Mètodes i Fonts d'Investigació en Comunicació és que l'alumnat obtengui el coneixement i competències suficients per a poder desenvolupar (avaluar) un estudi amb rigor científic. Aquesta és una assignatura obligatòria.

L'objectiu final de l'assignatura és contribuir a que l'alumnat pugui:

- (a) Afrontar (i avaluar) una investigació científica a l'àmbit de la comunicació (saber actuar)
- (b) Desenvolupar capacitat crítica i autocrítica davant la pràctica comunicativa (saber ser).

Competències

- Aplicar el pensament científic amb rigor.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar coneixement i habilitats per desenvolupar un treball pràctic o teòric amb base científica.
- Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
- Demostrar esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar el temps de manera adequada.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar el pensament científic amb rigor.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
3. Construir un discurs teòric relatiu a una qüestió de recerca.
4. Conèixer i aplicar el mètode científic en la recerca en comunicació audiovisual.
5. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
6. Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
7. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
8. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
9. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
10. Divulgar els coneixements i innovacions de l'àrea.
11. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
12. Gestionar el temps de manera adequada.
13. Implementar les distintes metodologies d'investigació dels fenòmens comunicatius.
14. Plantejar preguntes científiques i establir hipòtesis relatives a la recerca en comunicació.

Continguts

Introducció: Activitat científica i comunicació

- Característiques generals del mètode científic (investigació bàsica i aplicada).
- Àmbits d'estudi a l'àrea de la comunicació: pràctica professional (producció), legislació, productes audiovisuals (anàlisi audiovisual i de continguts) i públics (audències i recepció).
- Tipologia i principals línies d'investigació: investigació social i anàlisi de contingut.
- Principals fonts d'investigació: acadèmiques, institucionals i empresarials.

Etapes del procés científic

- Definició de l'objecte d'estudi i context (Què volem saber?)
- Desenvolupament del marc teòric (Què se sap sobre això?)
- Disseny metodològic (Com ho podem saber?)
- Anàlisi descriptiu i interpretatiu (Què sabem un cop fet el treball de camp?)

Conceptes bàsics sobre el mètode científic

- Construcció del marc teòric: models de comunicació (teories) i epistemologia (concepte)
- Hipòtesis / Preguntes
- Influència de les variables (Tipologia)
- Univers / Mostra-Corpus

Investigació Social (usos, consum, interpretació, percepció, opinió pública,...)

- Mètodes qualitatius: observació etnogràfica i etnografia digital, focus group, entrevistes.
- Mètodes quantitatius: sondeig i qüestionaris.
- Triangulació: fusió qualitatius i quantitatius.

Anàlisi de contingut (discursos, representacions, estereotips,...)

- Mètodes qualitatiu: llenguatges i narratives. L'estudi de cas.
- Mètodes quantitatiu: Big Data
- Triangulació: fusió qualitatiu i quantitatiu.

La investigació sobre comunicació a Catalunya i Espanya

- Línies d'investigació i tendències al context internacional
- Centres d'investigació

Metodologia

El desenvolupament de l'assignatura implica la realització de diferents tipus d'activitats formatives:

Activitats dirigides:

- Classes magistrals: explicació general del temari.
- Seminaris: El seu objectiu és aprofundir sobre aspectes bàsics a partir de l'anàlisi i la reflexió.
- Pràctiques de Laboratori: El seu objectiu és que l'alumnat comprovi com es desenvolupa una investigació a partir del disseny d'un projecte propi.

Activitats supervisades:

- Tutories presencials individuals o en grup. La seva finalitat és resoldre problemes d'aprenentatge.

Activitats autònomes:

- L'alumnat haurà de fer les lectures indicades com a obligatòries i totes les activitats planificades per un correcte desenvolupament dels seminaris i de les pràctiques de laboratori.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	15	0,6	3, 4, 8, 9, 10
Pràctiques de Laboratori	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14
Seminari de discussió i debats	18	0,72	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Tutories	7	0,28	
Tipus: Autònomes			
Lectura i síntesi de documents científics	30	1,2	1, 2, 3, 5, 6, 8, 9, 10
Preparació pràctiques de laboratori	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14
Treball per al desenvolupament dels seminaris	22	0,88	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura s'avaluaran mitjançant diferents procediments:

- Examen escrit (30%). Individual - Recuperable.
- Lliurament treballs seminaris (20%). Individual - Recuperable
- Lliurament de treballs a sessions teòriques (10%).
- Proves pràctiques de laboratori (40%). En grup (proposta d'investigació)

La nota final serà la suma de todas les puntuacions obtingudes.

Les darreres dues setmanes del curs es dedicaran a activitats de recuperació, a les quals es podrà acollir l'alumnat que hagi realitzat un mínim de 2/3 parts del total d'activitats avaluables i que hagi obtingut una qualificació total mínima entre 3,5 i 4,9. Després de fer una tutoria individual presencial obligatòria i atenent a la qualificació obtinguda, es decidirà el material a recuperar (examen/seminaris). Aquesta activitat permetrà obtenir una nota màxima de 5, però mai baixar la nota.

L'alumnat que hagi obtingut una nota final global superior a 8 podrà optar a pujar nota a partir de la realització d'una prova oral. Aquesta activitat pot comportar, si s'escau, una baixada de la nota final.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen escrit	30%	4	0,16	1, 2, 5, 6, 8, 11
Lliurament de treballs a seminaris	20%	20	0,8	1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 13
Lliurament de treballs a sessions teòriques	10%	1	0,04	1, 10
Proves pràctiques laboratori	40%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14

Bibliografia

Bàsica

- Casas, Jordi; Nin, Jordi; Julbe, Francesc (2019). *Big Data. Análisis de datos en entornos masivos*. Barcelona: UOC
- Igartua, Juan José (2006). *Métodos cuantitativos de investigación en comunicación*. Barcelona: Bosch
- Jensen, Klaus B. i Jankowski, Nicholas V. (1993). *Métodos cualitativos de investigación en comunicación de masas*. Barcelona: Bosch
- Medina, Alfons i Busquet, Jordi (2019). *La recerca en comunicació*. Barcelona: UOC
- Soriano, Jaume (2007). *L'ofici de comunicòleg: mètodes per investigar la comunicació*. Barcelona: Eumo
- Tardivo, Giuliano (2016). *Aproximación a la sociología contemporánea*. Barcelona: UOC

Complementària

- Berger, Peter L. (2004). *Invitació a la sociologia. Una perspectiva humanística*. Barcelona: Herder
- Cuesta, Ubaldo (2000). *Psicologia social de la comunicació*. Madrid: Catedra
- Eguizabal, Raúl (2015). *Metodologías I*. Madrid: Fragua
- Eguizabal, Raúl (2016). *Metodologías II*. Madrid: Fragua
- Kellner, Douglas (2011). *Cultura mediática. Estudios culturales, identidad y política entre lo moderno y lo posmoderno*. Madrid: AKAL /Estudios Visuales

Links d'interès:

Observatori de la Comunicació a Catalunya (OCC InCom-UAB): observatoricomunicacio.cat